

IZHAJA

vsak petek (po potrebi tudi večkrat) z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošiljajo uredništvu lista „Mir“ Prevalje, Koroško.

Osební pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankirani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasiló koroških Slovencev

VELJA

za Jugoslavijo K 10—
za ostalo inozemstvo „ 15—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej.
Posamezna številka velja 20 h.

Za oglasila se plačuje po 20 h, med besedilom po 40 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 30 h, za parte, zahvale in izjave ter za oglase med besedilom po 40 h za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 10 h za besedo vsakokrat; minimum 1 K.

Za izvestilo pri upravn. 1 K posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov:
Upravištvó lista „Mir“, Prevalje, Koroško.

Leto XXXVIII.

Prevalje, 26. septembra 1919.

Št. 31.

Mi smo mi!

Med nami živi še mnogo Nemcev, katerim ne gre v glavo, da znamo koroški Slovenci tudi malo reč, kakor hruške peči, živino pasti in otrobe vezati. Ti so prespali desetletja in nimajo večjega duševnega obzorja, kakor je prostor, okoli katerega celovski lint-er enkrat mahne z repom. Pustimo jim to veselje in gremo po poti naše osvoboditve naprej!

Osvobojeni smo, recimo telesno, ne pa še duševno. Stoletja so nas tlačili in pritiskali in vtisnili pečat sužnjosti. Dol s tem pečatom!

Naenkrat smo dobili svojo državo. Za nekatere je prišlo prehitro. Ker so prej bili navajeni in kimali z glavo ter rekali: „To pa ne pojde“, delajo zdaj tudi tako. Slo bo, a brez vas, šlo bo, a ne tako dobro. Zato pa zavijajte rokave, njiva še ni razorana, na Koroškem je še veliko ledine. Izorjite to ledino! Ti, župnik, ki si navajen samo kritizirati, zgrabi tudi ti za delo! Ti, učitelj, ki praviš: „Tako bi bilo boljše“, napravi boljše! Ti uradnik, ki praviš pri pivu in vinu: „Slabo je tu na Koroškem“, napravi boljše, spoznavaj naše dobro ljudstvo, pridusi se pošteno in idi na delo! Ti, kmečki fant, ki te je vojska potrla, le vstani k delu! Ti dekle, ki si čuvalo med vojsko očeta, mater in dom, nadaljuj delo v fari, med sosedinjami in znankami! Se le potem, ko bo vsak storil svojo narodno dolžnost, bomo lahko ponosni in vesele mogli reči: Mi smo mi!

Gospodarski pomisleki.

Ce govorite s kmeti iz naših obmejnih krajev, vam našteva ta in oni, ki ni dobro poučen o našem gospodarskem položaju, razne pomisleke, ki baje govorijo proti priklopitvi naših krajev k jugoslovanski državi.

„Vse bi bilo prav in lepo, a naše žito bo izgubilo na vrednosti“, ti reče ta. „Žito, ki ga pridelal Banat, bogati Srem in Srbija, bo znižalo cenó našemu žitu“, pravijo. Koliko pa pridelamo žita? Slovenija ne pridelal toliko žita, da bi preživela prebivalstvo. Imamo žitne kraje, in k tem spada tudi velikovška okolica, koder je žita preveč, imamo pa tudi v koroški Sloveniji industrijske kraje, Mežiško dolino, Borovlje, Bistrico v Rožu, Vetrinjo itd., ki potrebujejo žita. Naše žito bomo lahko prodali že tem industrijskim okrajem in ga bomo tudi doma zmleli. Naši mlini bodo imeli dovolj posla. Odpadla bo prevoznina iz Banata in Srema in naše domače žito bo za ceno, ki je plačujemo za prevoz, dražje. Pomisliti je tudi treba, ali smo mogli med vojno preskrbeti domače kraje z žitom? Ne! Treba je bilo uvažati od drugod. In vsled tega odpade ugovor, da bo banatsko in sremsko žito vdušilo naš pridelek.

„Banačko žito je boljše“ porečete. Dobro! Zato pa se moramo potruditi, da izboljšamo tudi naš domači pridelek. Ne bode več šlo, da bi po starem kopitu gnojili, ampak gledati moramo, da bomo z umetnimi gnojili povzdignili naš pridelek, povzdignili in zboljšali našo produkcijo. Zato pa je potrebno tudi za naše kmetijstvo izobrazbe. Ne velja več to, kar je oče ušil, ogledati si je treba svet, kaj se tam godi, kako se tam prideluje, pregruntati je treba, za kaj je naša

zemlja najbolj sposobna. Treba je tudi kmetijstvo študirati. Kmetijska šola, ki jo otvori naša država v jeseni na Hoprijanu pri Velikovcu, mora buditi veliko zanimanje za gospodarski napredek v vsaki stroki.

Drug važen gospodarski pridelek je naša živina. Tudi tukaj se čujejo slični glasovi. Hrvaška in srbska živina bo preplavila naše trge in vsled tega bo naša na ceni izgubila. Pravimo: Ne bo. Zakaj? Tudi Jugoslavija je tako oropana živine, da se dolgo ne bo opomogla. Rekvizicije, ki jih je nam med vojno predpisovala Avstrija, so bile tako hude, da bo trajalo še dolgo, preden se opomoremo. Srbija pa, preko katere so se valile avstrijske, nemške, bolgarske in druge vojske, je tako obubožala, da jo bodo morali drugi kraji naše države gospodarsko podpreti. Država bo prisiljena, da bo kupovala plemensko živino za Srbijo pri nas. Plemenska živina pa ima vedno višjo ceno, kakor vprežna. Glejmo torej, da zredimo dobro pleme! Pred vojno je kupovala Avstrija plemensko živino v Švici, ki ima vzorno živinorejo, plačevala je za njo lepe denarje. Svica ima vse naravne pogoje za dobro živinorejo, a tudi naši kraji, predvsem Koroška in Kranjska, jih imajo. Pri nas so sočnate planine, je zelen travnat svet. Izboljšajmo naše pašnike, izboljšajmo naše travnike, izboljšajmo še bolj naše pleme in ustvarimo iz naših planinskih krajev jugoslovansko Svico! Potem bomo lahko kupecem, Hrvatom in Srbom, prodajali vzorno plemensko živino. Kar so pred vojno dosegle živinorejske zadruge v škofjeloški okolici na Kranjskem, to lahko dosežemo tudi mi. V živinoreji se torej ni bati nobene konkurence, ki bi nam lahko škodovala. Če bomo delali, si bomo ustvarili živinorejo, ki bo vzorna za celo našo jugoslovansko državo. A delati je treba. Naše sinove v kmetijsko šolo, naše hčerkice v gospodinjstvo šole in v gospodinjstvo tečaje. Kmetje pa, združite se v kmetijskih strokovnih društvih, v kmetijskih podružnicah. Stara Koroška je grdo izrabljala kmetijstvo v strankarske namene. Kdor ni trobil v nemški rog, ta ni smel pričakovati pomoči na gospodarskem polju. Sedaj pa nam reže kruhi Ljubljana in Beograd in prepričani smo, da bodo tudi nam Korošcem rezali belega. Prepričan sem, da se bo naše kmetijstvo še bolj povzdignilo. Ne smemo pozabiti, da smo ravno Slovenci napredni element v naši državi, na katerega se z zanimanjem obrača ves jug. Prej smo se pričekali za vozne listke, če smo jih v Celovcu v našem slovenskem jeziku zahtevali, pričekali in bojevali smo se za naše šole, bojevali smo se za pravice pri sodniji — sedaj pa vse to odpade. Veliko naših sil, ki smo jih porabili za gnusni boj v stari Avstriji, postane prostih. Te sile se bodo posvetile gospodarskemu napredku našega naroda. In zato bo napredek tem hitrejši, lepo bo v naši državi, če bomo sami to hoteli. Na delo kličemo vse, ki imajo dobro voljo zanj, na delo gospodarsko, izobraževalno, na delo za dobrobit naše matere Slovenije in cele Jugoslavije!

Dnevne vesti.

Slov. šolska matica. Vabimo učiteljstvo ter vse prijatelje šole, da pristopijo kot člani Slov. šolski Matici. Članarina znaša odslej 10 K in je poslata na naslov: F. Koschier, okr. šolski komisar v Velikovcu, poverjenik Slov. šolske matice za Koroško.

V nedeljo, dne 5. oktobra 1919

VELIKI LJUDSKI TABOR

ki se vrši ob vsakem vremenu

pri Sv. Križu nad Dravogradom

(1½ km od postaje Dravograd—Meža).

Dopoldne:

Ob pol 10. uri sv. maša. Sodelujejo mariborski gg. pevci. Po sv. maši tabor. Nastopijo razni gg. govorniki iz Korotana, Štajerske, Kranjske in Primorske.

Popoldne:

Ob pol 3. uri narodna veselica: petje, govori, dražbanje in domače zabave. Tople in mrzle jedi ter pijača na razpolago.

Mili Slovenci in mile Slovenke iz slovenskega Korotana, iz Labudske in Dravske doline, iz Mežiške, Mislinske, Šaleške, Savinjske doline in Celja! Prihitite v obilnem številu na ta velepomembni tabor!

Tužni Korotan vas vabi in kliče.

Slavnostni odbor.

Poziv. Koroška deželna vlada zbira vse, v koroški glasovalni pas pristojne ljudi, da jim zagotovi glasovanje v prid Nemške Avstrije. Zato je naša dolžnost, da se tudi naši ljudje, možki in ženske, ki imajo glasovalno pravico na Koroškem (t. j. da so 20. leto preko-račili in bivali 1. jan. 1919 stalno na Koroškem) nemudoma prigrasijo ter v dupisu na Narodni svet v Velikovcu naznanijo svojo krstno in rodbinsko ime, rojstno leto, kje so rojeni, kam pristojni, poklic in natančen sedanj naslov. Vso našo javnost prosimo, da pri tem delu pomaga. Narodni svet za Koroško.

Na tabor v Loče

v nedeljo, 28. t. m.

gremo vsi! Nihče ne ostane doma! Narodna dolžnost nam velevala, da se strnemo v tisočero glavo množico, ki bo kot en mož dvignila glas za upostavitve takih domovinskih mejnikov, ki bodo nam, našim potomcem, pa tudi našim sosedom v korist in blagoslov. Rožani, zavedajmo se, da na praslovenski zemlji živimo in umremo. Našim potomcem bomo dajali odgovor za naše početje in naše narodno delo! Pokažimo, da našega vstajenja ne more ovirati nobena sila.

Poskrbljeno bo na taboru tudi za zabavo, hrano, pijačo in kadivo! Vsak lahko poskusi svojo srečo v srečolovu. Zanimivi dobitki, med njimi oralo in valovje, igo (jarm)!

Davno od tega! Po hudi muhi splašena, z našim koroškim izesom v oralo vprežena vola sta skočila z vso pripravo vred v Dobiško jezero, ki leži na vzhodni strani Loč. Seveda sta utonila in se pogreznili. Nekaj let po tem dogodku našli so Bačani v Baškem jezeru, ki leži na severni strani Loč, isto leseno ogralo in igo, ki sta ju vola vzela seboj za popotnico v Dobiško jezero. Ker na površini ti jezera nista zžezani, temveč jih loči neznamen hribček, pravi ljudski glas, da sta najdena predmeta, oralo in igo, najboljši znanstveni dokaz temu, da obstoja podzemeljska zveza med Dobiškim in Baškim jezerom. V svoji naglici, da sta volova, predno sta se zadušila, orala še tako dolgo po vodi pod zemljo naprej, da sta dospela v Baško jezero. Po strohnitvi životov sta imenovana predmeta splavala h kraju. Ohranila sta se do danes izborna in bodeta lepa dobika srečolova na taboru.

Koroški Slovenci! Delujmo resno in smotreno na to, da pri ljudskem glasovanju ne izgubimo niti enega glasu! Bodimo vsak na svojem mestu, delajmo vsak po svojih močeh!

Shod. Dne 28. septembra ob 11. uri se vrši shod pri Sv. Emi, občina Globasnica, katerega priredi krajevni odbor v Globasnici.

Pri Sv. Križu nad Dravogradom za 28. t. m. napovedani veliki ljudski shod se radi narodnih slavnosti v Dobrlivasi preloži končnoveljavno na nedeljo, dne 5. oktobra t. l.

Opozarjamo na knjigo „Slovenski Korotan“, ki se dobi pri trgovcu Jožefu Vajncel v Pliberku. Izvod po 4 krone.

Petnajstidnevni tečaj za tajnike pokrajinskih (oblastnih) odborov za zaščito dece priredi državni oddelek za zaščito dece v Beogradu od 15. do 30. septembra t. l., na katerem se podajo udeležencem najpotrebnejše instrukcije, pouk in navodila za pravilno vršitev tajniške službe.

Zvišanje žel. tarifov v Avstriji. Z Dunaja poročajo, da namerava avstrijska vlada znatno zvišati vse železniške tarife.

Razpis štipendij za obrtnike. Deželna vlada razpisuje večje število štipendij za izobrazbo na raznih tehničnih, trgovskih in obrtnih šolah. Pri razdelitvi ustanov se bo upoštevalo obrtnike, ki se hočejo na taki inozemski šoli izpopolniti. Želeti bi bilo, da se priglase ukaželjni, že izučeni mladeniči tesarske, sedlarske, plesarske, kolarske, galanterijske, strojarske in lončarske obrti, katerim bi bilo tako omogočeno obiskovati specijelne obrtne šole, katerih pri nas nimamo. Prošnje je vlagati do 19. septembra na Deželno vlado. Natančnejša pojasnila daje Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani, Dunajska cesta št. 22.

Zdravniška služba v Prevaljah. Zdravstveni odsek za Slovenijo in Istro razpisuje službo okrožnega zdravnika za zdravstveno okrožje Guštanj s sedežem v Prevaljah. Služba je posebno dobro dotirana. Razven stalnih službenih prejemkov, enakih onim okrožnim zdravnikom na Štajerskem, dobiva zdravnik v Prevaljah izdatne mesečne prispevke od premogovnika v Lešah in od jeklarne Ravne v Guštanju. Interesente opozarjamo na razpis v Uradnem listu.

Iz laškega vjetništva nam piše Kos Matevž iz Črne: Najsrčnejše pozdrave iz vojnega vjetništva v Italiji vam pošiljamo, kakor tudi vsem čitateljem „Mir-a“. Kako nam je dolgčas po vašem listu tukaj! Sedaj prav nič ne izvemo, kako je v naši domovini. Tudi še nobeden ni prejel kakega pisanja od doma, čeravno smo že deveti mesec tukaj. Kdaj bomo neki rešeni? Še enkrat pozdravljamo vse čitatelje „Mir-a“, posebno naše znanke. Kos Matevž iz Črne, Janez Ogriz, Štefan Esl, Isop Jožef, Albin Lauseger iz Roža, Mračnikar Jožef, Prim. Petric iz Hodiš, Plamenik Jan, iz Zilske doline.

Službe iščejo: Kot pisarniška moč, eden, govori in piše slovensko, srbohrvatsko, nemško in deloma tudi italijansko. Kot gozdar ali kaj sličnega, eden. Kot trgovski sotrudnik za železnino, eden. Kot trgovci bi se radi nastanili za kakšno trgovino z mešanim blagom, trije. Kot občinski tajniki, trije. Naslov pove Narodni svet v Velikovicu.

Uvedenje selske službe. Z dnem 20. septembra se je uvedlo pri kr. poštne uradu Podgorje dostavljanje poštne pošiljatev po selskem pismonoši po celi občini Zg. Vesca in po vaseh Rute, Breznje in Sv. Ožbald občine Sv. Jakob v Rožni dolini. Dostavljanje se bo vršilo vsaki dan po vseh hišah navedene občine oz. vasi.

Uvedenje službe selskega pismonoše. Z dnem 20. septembra se je uvedla pri kr. poštne uradu v Kotmari vasi dostavljanje poštne pošiljatev po selskem pismonoši v sledeče vasi: Plešivec, Brdo, Mostec, Grezdol, Šmarjeta, Preble in Sveti Kandolf. Dostavljanje se bo vršilo vsaki dan po vseh hišah omenjenih vasi.

Uvedenje selske službe. Z dnem 20. septembra se je uvedla pri kr. poštne uradu Bistrica v Rožu dnevno dostavljanje poštne pošiljatev po selskem pismonoši v občinah: Bilčoves, Bistrica in v vasi Psinja ves občine Svetna ves.

Dopisi.

Velikovec. Na kvaterno sredo smo imeli po dolgem času zopet letni sejem. Bil je prvi poizkus. Prignali so 35 konj, 18 goved, 32 ovc in 6 koz. Prodanih je bilo 5 konj (3000—7000 K), 7 krav (2800—3900 K), 9 ovc (povprečno 200 K). Prihodnji sejmi bodo boljši, ker v Jugoslaviji ne bo več tistih presnetih rekvizicij živine, ki smo jih morali med vojsko pretrpeti in katere še bridko občutijo naši sosedi v Nemški Avstriji.

Galicija. Nedelja, dne 14. t. m. nam ostane vsem v lepem spominu. Ta dan nas je počastil s svojim obiskom naš priljubljeni general Maister. Po sv. maši smo imeli shod, na katerem nas je gospod general v prisrčnem govoru navduševal za našo skupno mater Jugoslavijo. Na shodu je govorila tudi gospa Piskernikova, naša koroška rojakinja. Govornica nam je prav dobro

opisala položaj republike Avstrije, o kateri priznavajo Nemci sami, da je uničena, če podpiše mirovno pogodbo. Podpisala jo je v sredo, 10. t. m. in stem se je sama obsodila na smrt. Poprej nas Nemci niso hoteli nikdar poznati, kadar smo od njih kaj potrebovali. Radi bi nas še imeli pod svojo komando, da bi jim pomagali plačevati tistih 80 milijard (ali 80 tisoč milijonov) vojnega dolga, toda sedaj jim bomo pa mi obrnili hrbet. Tudi govor gospoda notarja Zevnika nam je zelo ugajal. Nočemo, da bi nas kleli kdaj naši potomci, zato hočemo vsi glasovati za Jugoslavijo, ki nam bo pripravila srečnejšo bodočnost, kot je bila naša preteklost. — Isti dan se je vršila v gostilni pri Ogrinu veselica domačega Gasilnega društva.

Prevalje. Pri zborovanju našega izobraževalnega društva v nedeljo, 21. septembra se je pokazalo, da se tudi med nami skrivajo govorniški talenti. Nastopila sta tudi dva domača govornika. Brat Ladinek je v domačih besedah navduševal svoje brate mladeniče, da bi se vsi redno udeleževali vaj in prijateljskih večerov; dekle Ančka Kordežova nam je v lepi slovenščini orisala trpljenje in delo žene med vojsko in je prišla do zahleve, če je žena toliko trpela in garala v vojski, mora tudi sedaj dobiti svoje pravice, to pa bo le mogoče, če bo izobražena. Hvala g. Sušniku za njegov govor. Najbolj zanimiva je bila debata, kateri smo sledili vsi, čeravno je bilo že bolj pozno, z največjo pozornostjo. Ker je bila naša knjižnica izčrpana, prosi predsednik našega izobraževalnega društva, naj bi tisti, ki imajo knjig doma, pa so zanje brez pomena, jih darovali naši knjižnici.

Prevalje. Slov. kat. izobraževalno društvo na Prevaljah priredi v nedeljo, 5. oktobra Krekovo slavnost. Ob 10. uri je pridiga in sv. maša za rajnega Kreka. Popoldne ob 4. uri bo pri Ahacu večja veselica, pri kateri bodo zopet nastopili naši igralci, tamburaši in pevci. Pridite v obilnem številu!

Pliberk. Tudi nas je obiskal 14. t. m. predsednik Slovenije dr. Brejc. Pred občinsko hišo ga je pozdravila velika množica našega zavednega ljudstva. Tisočkratna hvala g. predsedniku za krepke besede! Vzbudile so v nas pogum k novemu delu za sijajno zmago pri glasovanju. Zapomnijo naj si te besede — ki niso, kakor je rekel g. predsednik, nobena šala — nekateri hujskači, ki so začeli zopet ruvati proti naši državi. Poznamo jih in mera potrpežljivosti bo kmalu polna!

Vidrjavas pri Pliberku. V ponedeljek, 15. t. m. je peljal Ivan Kajžer iz Rinkolj pred oltar Dirntiševo hčerko Brigito iz Ridnjevasi. Srečna na mnoga leta!

Slovenski Plajberk. Ko je bil Plajberk zaseden po Nemcih, so Nemci pravili, da bodo domačine izgnali in naredili planine za Kožentaverske kmete. Sedaj se pa obrača. Domačini bodo lepo v Plajberku ostali in da bodo lažje shajali, bodo dobili stare pašne in druge pravice do gozdov nazaj in kakor upamo, še nekaj zraven. Posebno kočarji, ki sedaj niti ene krave ne morejo rediti, si bodo opomogli. Samo malo še potrpiamo, da z glasovnico v roki dokažemo, da nočemo biti več hlapci. Nemcev, ampak na svoji zemlji svoji gospodje, potem pa se bo izpeljalo, kar se že sedaj pridno pripravlja.

Mokrije pri Dobrlivasi. (Poroka). Podala sta si roke v skupno življenje Martin Škant, posestnik na Rcinji pri Velikovicu in Lenca Šturmov, članica Marijine družbe v Žitari vasi. Ginljivo je bilo slovo Marijine družbe — v velikem številu zbrane — od neveste, ki so ji članice pele po slovesu in na potu v cerkev, med sveto mašo in po poroki in darovale za njo sv. obhajilo. Poročil je nevestin sorodnik župnik Ivan Stare. Po poroki se je obhajala vesela svatba pri Pirovcu, ki je svatom in številnim „oknarjem“ v največjo zadovoljnost vseh prav dobro postregel. Mlademu paru kličemo: Na mnoga leta!

Štebenj pri Dobrlivasi. (Pogreb). Dne 31. julija t. l. je tu umrla in dne 2. avgusta bila pokopana p. d. Bogarjeva hčerka Marija Ruš, stara 25 let, zavoljo posušenja hrbtenice. Bila je vzgledna družnica in cerkvena pevka, zato jo je Globosniška družba spremila k zadnjemu počitku. Naj v miru počiva.

Grabštanj. Nekaj naših ljudi je nezadovoljnih, ker je zaprt Celovec, kamor bi mogli prodajati drobne stvari kot zelenjavo, jajca itd. V najkrajšem času se začne pri nas z nakupovanjem vsega, kar imajo kmetje na prodaj. Oddajali bodo svoje pridelke na kolodvoru.

Grabštanj. V naših krajih je bilo dozdej vedno polno vznemirljivih vesti. Reklo se je: slovenski vojaki se morajo do tega in tega dne umakniti za Dravo. Prišel je tisti dan in slovenski vojaki so še ostali. In izmislili so si drugi dan; a tudi ta dan je šel mimo, slovenski vojaki so pa še tukaj. Če bi pa tudi šli, naše orožništvo ostane. Sedaj so se vendar enkrat naveličali raztresati take čenče med ljudi. Vsi pametni pa pravijo: dosti so nas farbali že Nemci, sedaj se ne damo več.

Škocijan v Podjuni. (Vrnitev). Vrnil se je v največje veselje družinice in cele občine splošno priljubljeni Jožef Povoden p. d. Pušnik v Piškercah. Bil je vjet na laški fronti zadnje dni, ko so slovenski fantje že prosto-

voljno prestopili na laško stran. Bog mu krepčaj rahlo zdravje v srečo doma in društvenega življenja v občini, katerega bo sedaj, ko smo prosti nemškega pritiska, gotovo spet z vso nekdajno vnemo podpiral!

Bilčovas. Dne 6. septembra je bil pri nas sklep šole; ob enem je bila tudi šolska maša, pri kateri so šolarji peli. To je bil dan veselja za naše otroke. Tudi ljudstvo je bilo zelo ginjeno, marsikateremu se je porosilo oko. Zapeli so dve slovenske pesmi „Jezus male k sebi klič“ in „Marija Mati ljubljena“, kar pa gotovo ni malo truda stalo g. nadučitelja. Zato mu izrekamo tukaj javno zahvalo. Živelo slovensko učiteljstvo! — Na tukajšnjem pokopališču so postavili nova spomenika vojakoma Rudolfu in Hanzeju Reichman; Rudolf R. p. d. Bistrov je umrl doma po zimi leta 1918 vsled bolezni, ki si jo je nakopal v vojski, Hanzej R. p. d. Blažev je umrl v celovski bolnišnici pred enim letom in so ga prepeljali na domače pokopališče. Na spomeniku je napis: „Cvetoč si odšel — čez štiri dolga leta si vrnil mrtev se. Oh kaj trpel si v bojih in bolnišnicah! Zdaj se odpočij, naj luč nebeška ti gori, na svidenje nad zvezdami“. — Počivajta v miru v domači zemlji!

Žitara vas. Poštno ravnateljstvo v Ljubljani je z odlokom dne 6. septembra 1919, št. 32.923 določilo sporazumno z okrajnim glavarstvom in tukajšnjim krajevnim odborom spremenitev imena naše pošte iz Miklavčevo v Žitara vas. Ta pošta je nosila prvotno ime Sielach (Selo), nato Miklauzen (po posestniku p. d. Miklavcu iz te vasi), zadnja leta Miklauzhof, sedaj slovensko Miklavčevo. Vse pa je bila le reklama za ondoto nemško podjetje. Želeli bi le še, da se uredi tudi ime za postajo Miklavc. Napis na isti je Miklavc, kliče se pri vlaku tudi tako, v voznem redu pa je Miklavčevo in na listkih Miklavčeve. — V nedeljo, dne 14. t. m. bil je tudi pri nas deželni predsednik dr. Brejc in načelnik za kmetijstvo prošt Kalan. Pozdravila sta ga veleč. gosp. župnik V. Weiss in gđ. Mici Kordež, ob lepi udeležbi občinstva. Zahvalili smo se mu za skrb, ki jo ima vlada za nas, ob enem pa tudi prosili daljne naklonjenosti. Odgovor predsednika je vse razveselil. Neki možakar je potem izjavil: „Saj je menda v Ljubljano bližje kakor v Celovec, prej ko je bil deželni predsednik v Celovcu, ga ni bilo nikdar sem, iz Ljubljane pa je prišel —“. Vsled vpada nemških boljševikov je tudi naša občina dosti trpela, najbolj pa seveda društveni dom v Žitari vasi, kjer so vojaki vse razdejali in prodali, najprej najemniku gostilne in trgovine Josipu Rutar, potem pa društveno premoženje, oder, knjige itd. Vse se je vršilo na komando in pod vodstvom višjih. Interesantno je tudi to, da so takoj prvi večer po prihodu rekvirirali meso po hišah v spremstvu gerenta, ki pa še do danes ni plačano. Ja, za razbijanje so Nemci dobri, sedaj more pa za vse posledice trpeti ljudstvo in naša država, barabe so jo pa popihale. — Da se ljudem politični položaj pojasni, priredi se v nedeljo, dne 5. oktobra popoldne shod v Društvenem domu in popoldne pa veselica pri Miklavcu, katere čisti dobiček je namenjen prireditelju, namreč Kat. slov. izobraževalnemu društvu „Trta“, katero so Nemci popolnoma oropali. Natančen vspeled veselice prihodnjici.

Rinkole. (Razno). V ponedeljek, 15. t. m. smo imeli že kar tretjo poroko iz naše vasi. Najprvo se je Jurij Sadjak p. d. Uznik zagnal gor v Stopnovas po Kosmo-Micko, druga je bila pa Bidrihove Mojcke, katere nam je v Kazaze k Rutniku ušla. Tretji se pa je naš vrli, mladi Kajžer v Bidrovas k Dientišu zamislil in jim hčerko Brigito rekviriral; torej vsaj nekaj, da ne bodo ljudje vedno zbadali, da so rinkolški ženini tako zmrzli. Bodite srečni novoporočenci. — Pa tudi drugače se imamo prav dobro, ustanovili smo lasten pevski zbor, pod vodstvom Kajžrovega Franceja. — Eno nas pač jezi, da nimamo lastnega poštne nabiralnika, čeravno imamo več pošte kot druge vasi, imamo samo časnikov 33 naročenih. Prosili bi merodajne kroge, da bi tudi nam izposlovali, kar imajo za sosedne vasi.

Št. Lipš pri Žoneku. V našo veliko veselje so se zadnje dneve sledeči vrnili iz laškega ujetništva: Henrik Tancer, Friderik Kolar, Franc Tomaž in Alež Sofron. O marsikateremu izmed vas smo mislili, da je že med mrtvimi, radi tega je naša radost toliko večja. Konec je trpljenja in lakote. Vesela vas sprejema mlada država Jugoslavija, kateri gotovo hočete v prihodnjih tednih pomagati do častne zmag. Nič se ne bojte nemških „Volkswehrovcev“, kajti onih ni več. Očitno pokažite, da ste Slovenci in da Slovenci hočete ostati. Pozdravljeni v naši sredi!

Radiše. V nedeljo, 14. t. m. je bil pri nas ljudski shod. Prišlo je do 300 ljudi. Domaši pevci so zapeli „Lepa naša domovina“, nato je v imenu narodnega sveta otvoril shod g. župnik Vuk iz Medgorja. S prisrčnimi besedami je pozdravil navzoče, ter dal besedo znanemu ljudskemu govorniku Arnušu. Krasno je razvijal Arnuš svoj govor. Proti koncu je pozval govornik ljudstvo še enkrat prav goreče, da ne pozabijo svete ljubezni materinskemu jeziku takrat, ko bo prišel dan,

da se odloči usoda za nje in njihove otroke. Marsikatero možko in žensko oko je bilo rošno. V imenu vojaštva je pozdravil ljudstvo štacijski poveljnik. Gospod župnik Vuk se je zahvalil govornikom in ljudstvu, ki je tako mnogoštevilno prišlo in pazljivo poslušalo. Zbor pevcov je zapel „Lepa naša domovina“, „Slovenec sem“, „Hej Slovenci“ in zborovanje se je končalo. Po zborovanju se je rajalo. Prišli so tudi vojaki, ki so se zelo spodobno obnašali in radi tega želi ljudstvo, da bi ostalo naše vojaštvo do končne odločitve v teh krajih.

Sole. Po občini strašijo gospodje nemčurski forštneri. Ti ljudje, ki so bili najhujši tlačitelji ubogih Selanov, vodili pri vpadu Nemcev, sodelovali pri njih nastopih in grozotah — so dobili pravico nositi orožje, groziti ljudem, ki so brez obrambe — ker domači ne smejo imeti orožja. Ti ljudje naj spet nadvladujejo — imeli bodo pač lahko pot z orožjem v roki, nasledke prihodnosti pa, kdo jih bode trpel? Merodajna oblast, ki imaš moč in ukaze v svoji shrambi, ali misliš, da te bodo ob času kake potrebe branili nemški forštneri? Ljudje so obupani in vsled prestanih grozot duševno izčrpani. Potrpežljivost je odmrta. Čitati je bilo, da je dejan baron Helldorf pod kuratelo. Ali dobi kuratelo tudi Voigt in Wittgenstein? Zakaj ne? Lahko bi se postavil pod nadzorstvo veččaka-gozdarja, slovenski lovci in ljudstvo bi se oddahnili.

Labud. Dne 12. oktobra se vrši v Labudu velik ljudski shod. Po shodu ljudska veselica (srečolov, šalji-va pošta itd.) Med veselico svira vojaška godba. Ker je ta shod velepomemben radi bodočega glasovanja, vsi ta dan v Labud! Gotovo ne bo nobenemu žal, kdor si našo krasno Labudsko dolino ogleda. Zveze z vlaki so ugodne. Upamo, da se tudi vsa bližnja društva udeležijo z zastavami. Natančnejši spored se pravočasno objavi.

Pokrče. Zborovanje, ki ga je dne 14. t. m. priredil krajevni odbor N. S. za Pokrče, je v vsakem oziru dobro uspel. Nad 200 ljudi, deklet in žena, a tudi nekaj mož in mladeničev od blizu in daleč je prihitelo v našo sredo, da je bila dvorana premajhna in jih je moralo precej oditi. Le žal, da mož in mladeničev ni bilo več. Kdor pa je prišel, gotovo mu ni bilo žal. Saj je bil na vsporedju govor urednika in učitelja Magerla in prekrasna igra „Lurška pastirica“, ki jo je vprizorila tukajšnja Marijina družba. Govornik nam je razložil pomen takih iger na um, srce in voljo vsacega posameznika, na igralca in poslušalca, pa tudi pomen dobrega čtiva potom časopisja in knjig za napredek splošne izobrazbe. Kdor je splošno izobražen, je tudi zadosti razsoden v gospodarskih in političnih vprašanjih. Z lahko umljivo besedo nam je g. govornik narisal sedanji gospodarsko-politični položaj z ozirom na Jugoslavijo in Avstrijo in pobijal vse ugovore, ki jih brezvestni ljudje razširjajo med našim ljudstvom. Gospodu govorniku smo za njegov trud in prekrasne besede vsi iz srca hvaležni. Nato so vprizorila dekleta že omenjeno igro in reči moramo, da so svojo nalogo rešile častno, čeprav so še-le prvič nastopile in večina takih predstav še niti videle niso. Poslušalci so bili očitno zelo zadovoljni. V odmorih je med posameznimi dejanji dovršeno in krasno prepeval grabštanski pevski zbor. Nabralo se je K 21430, katera svota se bo porabila izključno le za občinske ubožce. V imenu teh vsem darovalcem prirčna zahvala in Bog plačaj. Na roženvensko nedeljo na svidenje in povabljeni vsi, ki lepe igre še niste videli. Dekleta pa le tako naprej po poti izobrazbe in poštene zabave!

Sv. Uršula. Ob stalno ugodnem vremenu bo v dneh 23. in 24. septembra 1919 znano „večno romanje“ iz Pilštanja na goro sv. Uršule. Na sopraznik Marije Device, rešiteljice ubogih ujetnikov, bo na gori sveto opravilo.

Ruda. Soboto, 13. t. m. nas je obiskal dr. Janko Brejc, predsednik deželne vlade v Ljubljani v spremstvu gospodov: prošta Kalana, dr. Druškoviča, kapetana dr. Dolarja in okrajnega glavarja Kaklna. Pred občinsko hišo so se k sprejemu zbrali: duhovščina iz Rude in Gorenč, župan Štefan Prunč z odborniki, nadporočnik iz Lipe, orožniški stražmojster, poštar, šolska mladina in nekaj ljudstva. Gospoda predsednika je v imenu občine kakor tudi fare pozdravil vpokojeni g. župnik in konzistorijalni svetovalec Janez Volaučnik, se mu zahvalil za obisk in njegovo uspešno delovanje za slovensko ljudstvo ter mu potem predstavil pričujoče gospode. Za vsakega je imel predsednik prijazne besede, povpraševal po tukajšnjih razmerah in potrebah in nam povedal marsikaj tolažilivega in veselega, n. pr. da bo nemški denar kmalu zamenjan, da se nam lakote ni treba bati, ker ima Jugoslavija dosti žita, da agrarna reforma v Jugoslaviji pomalem gotovo pride in bodo kmetje, kateri lesa potrebujejo, ga za malo odškodnino dobili, da se nam Nemcev ni trebe več bati, ker je mir že sklenjen itd. Ženske je razveselil z novico, da tudi one dobe volilno pravico in bo njih gläs pri glasovanju ravno toliko veljal, kakor glas vsakega možkega, na kar morajo ponosno biti. Tudi z delavci in šolsko mladino se je prijazno razgovarjal. Veselilo nas je tudi, da smo še

druge gospode, kakor na pr. čast. gospoda prošta Kalana, dr. Druškoviča in kapetana dr. Dolarja osebno spoznali. Z „živijo“-klici smo se od visokih gostov zopet poslovili. Upamo, da bo ta obisk dobro vplival na naše ljudstvo.

Hodiše. Dne 14. t. m. smo imeli kar dva shoda in navrh pa še igro. Dopoldne ob 11. uri je bil shod na prostem pri Smiklavžu. Mnogobrojno občinstvo je vzneseno pozdravil domači mladenič Niševicer in v imenu Narodnega sveta otvoril zborovanje. Nato sta nastopila dva govornika. G. Kandut iz Borovelj je slikal z jedratimi besedami Nemško Avstrijo v tistem žalostnem stanju, kot je v resnici in je svoja izvajanja podprl z gotovimi nemškimi listi, ki tožijo o svoji bedi in gospodarski onemoglosti. Za tako malo Nemško Avstrijo se ne bo mogel odločiti noben trezno misleči Slovenec, pa tudi ne pameten Nемеc, pač pa bo glasoval za gospodarsko močno Jugoslavijo, kjer ga čaka svobodno in srečno življenje. Govornik je žel za svoja izvajanja splošno pritrjevanje in na obrazih vseh si bral sklep: Glasovali bomo za Jugoslavijo!! Drugi govornik, domači župnik g. dr. Mörtl, pa je s laopkimi besedami zavračal in pobijal ugovore, zavijanja in spletke naših starih sovražnikov proti našemu združenju z ostalimi Jugoslavlani. Nato so zborovalci odšli na svoj dom. Popoldan ob 3. uri je bil pri „Rachelwirtu“ drugo zborovanje. Tudi sem je došlo nad 600 zborovalcev. Goveril je g. dr. Hočevnar, in sicer o nečloveških dejanjih, ki so jih vprizorjali nemški vojaki v Srbiji, Belgiji, Franciji in povsod, kamor so prišli, in nam kazal v pravi luči hvalisano kulturo nemškega „Herrenvoika“, ki je svetu prizadejal toliko gorja, sebi pa nakopal strašno kazen. — Ententa je diktirala Nemčiji in Avstriji tako poniževalen in uničevalen mir, kakoršnega ni morala podpisati še nobena država na svetu. Nemci so hoteli Jugoslovane uničiti. Zdaj so sami vrženi ob tla in obsojeni v gospodarsko smrt, dočim so se Jugoslovani otresli suženjskih spon in ustanovili lastno, prosto in gospodarsko močno Jugoslavijo, v kateri se nam ni treba bati gospodarske smrti, kajti njej so dani vsi pogoji, da bodo imeli vsi njeni državljani srečno bodočnost. Lepemu in stvarnemu govoru je vse pritrjevalo. Ko nas je g. nadzornik Vahta vspodbujal še k ljubezni do lastnega naroda in njegove svobode, so vrli mladeniči vprizorili šaloigro „Doktor Vseznal.“ Igralci so izvrstno rešili svoje vloge in želi od gledalcev mnogo zaslužene pohvale. Ker mnogo občinstva naenkrat ni moglo v dvorano, so igro ponovili. Vsem igralcem od čevljarskega vajenca do doktorja Vseznala bodi še enkrat izrečena hvala in priznanje. Počastil nas je s svojim obiskom tudi g. general R. Maister, ki ga je mladenič Niševicer pozdravil z izbranimi besedami. G. general je prisostoval tudi igri. Po igri je bila prosta zabava. Mladi pismonoša je imel mnogo opravka s šaljivo pošto. Gostilničar je postregel z dobro pijačo in okusnimi jedili in pesem, umetna in narodna, je donela, da se je veselilo srce. Zvoki godbe so se razlegali v pozen večer. Tako je minila lepa prireditel, ki jo ohranimo v trajnem spominu.

Gospodarske novice.

Pliberk. (Čebelarški tečaj). 7. in 8. septembra je bil tukaj dobro obiskan čebelarški tečaj, na katerem je predaval potovalni učitelj g. Okorn iz Ljubljane. Ustanovila se je podružnična zveza za velikovski okraj s sedežem v Pliberku. Zveza obsega vse čebelarške podružnice (sedaj jih je 12) v velikovškem okraju. Za predsednika je izvoljen nadučitelj v Pliberku g. P. Močnik. Razpravljalo se je nadalje o zavarovanju čebel, o sladkorju za jesensko pitanje, o prodaji voska in medu, o predavanjih za čebelarje in razno. Povdarjala se je potreba sladkorja za jesensko pitanje, ker je ajdova paša popolnoma odrekla, tako da bi brez sladkorja poginilo najmanj polovica vseh čebel. Potovalni učitelj g. Okorn je predaval prav poljudno o vzgoji plemenjakov in čebelarenju v kmečkih panjih, o čebelarenju v Žnidaršič-Albertijevem panju, o izbiri matic ter o čebelnih boleznih. Predavatelj je povdarjal posebno pomen močnih plemenjakov, priporočal združitev rojev, oziroma slabičev in dobro, skrbno vzmljenje, ker bodo v vigredi zahteve po čebelah naravnost ogromne ter se bodo plačevale visoke cene. Potrebno je tudi bilo za naše čebelarje, da so se seznanili s čebelarenjem v Ž. A. panju, kajti sedaj čebelarji le v kmečkih panjih, po starem načinu na roje, medu pa pridela le malo ali nič. Govornik nas je tudi opozoril na važnost matic. Obdržimo le dobro in mlado matico za plome, ker le tedaj bomo imeli tudi lepe plemenjake. 21. septembra se vrši čeb. predavanje v Mežiči, 12. oktobra pa na Prevaljah. Čebelarji, pristopite vsi k podružnicam, članarina znaša 14 K letno — 1 liter vina! Čebelar, ki ne pridela pri

svojih čebelah za članarino, sploh ni čebelar! Vsi torej v organizacijo v naš lasten prid.

Izvoz lesa. Vse prošnje za dovoljenje izvoza lesa se morajo nasloviti na Šumsko centralo v Beogradu in vložiti pri podružnici Centralne Uprave v Ljubljani. V prošnji mora biti natančno naveden naslov pošiljatelja, nakladalna in namembna postaja, naslov prejemnika, množina, vrsta, kakovost in vrednost lesa in zadnja žel. postaja v Jugoslaviji.

Dunajski konjski trgovci štrajkajo. „Wiener Stimmen“ z dne 5. septembra 1919 poročajo, da je bilo konjsko sejmišče ta dan čisto prazno, ker zahtevajo za sejmišče na „Siebenbrunnerfeld“ po 10 K od konja. Deputacija se je pritožila pri dunajskem magistratu. Koroška nemška deželna vlada je sklenila, da zahteva za vsacega konja, ki prestopi koroško mejo, izvozno carino v znesku 1000 K. To se bo čutilo tudi na naših sejmihi.

Koliko smo dobili soli in petroleja? V „Službenih Novinah“ čitamo: Uprava državnih monopolov je naročila soli iz Aleksandrije 65.000 tcn, a prejela je v Solunu 11.000 ton; iz Angležke 6000 ton, a prejela je v Špilju 1000 ton; iz Rumunije 2000 ton, a prejela je v Pančevu 5000 ton; iz Nemčije 190.000 ton, a prejela v Špilju 500 ton; v celem je torej naročila soli 263.000 ton, dobila pa jih je samo 13.000. Petroleja je naročila iz Amerike 600.000 kangljic, to je 18 milijonov kilogramov. Ves ta petrolej je tudi dobila in ga porazdelila tako-le: Zemaljski vladi v Zagrebu 100.000 kangljic, to je 3 milijone kilogramov; deželni vladi v Ljubljani 100 tisoč kangljic, to je 3 milijone kilogramov; zemaljski vladi v Sarajevu 50.000 kangljic ali 1 milijon kilogramov; zemaljski vladi v Splitu 40.000 kangljic ali 1 milijon 200.000 kilogramov in zemaljski vladi v Cetinju 11.000 kangljic ali 330.000 kilogramov, torej skupaj 301.000 kangljic ali 9.030.000 kilogramov. Ostanek 299.000 kangljic se porazdeli na Srbijo, Bačko, Banat in Baranjo.

Razne novice.

Kongres zaščitnikov dece.

Državni oddelček za zaščito dece se je odločil, da pozove na sestanek vse prijatelje dece in vse strokovnjake za detinsko vprašanje in dečjo zaščito. — Kongres se vrši v Beogradu v začetku prihodnjega leta; vsi interesiranci, ki nameravajo prisostovati temu kongresu in razpravljati, se prosijo, naj se pisмено prijavijo oddelku. Istočasno naj priložijo vprašanja, o katerih bi se moralo razpravljati na kongresu, kakor katerih vprašanj so sami vešči in v kateri panogi želijo sodelovati. Na podlagi pravočasno dostavljenih poročil se bodo obrazovale strokovne ankete in razdelilo delo v sekcije v svrhu razpravljanja poedinih panog problema. Besedo bodo imeli pedagogi, literati, zdravniki, pravniki in vsi, ki se natančneje bavijo z detinskim vprašanjem in dečjo zaščito. Oddelček goji nado, da bo bavljenje z ljubljenci našega kraljestva in njihovo srečo prineslo v naše premučno politično, gospodarsko, aprovizacijsko in socialno ozračje občutje ugodnosti, olajšanja in zadovoljstva in da bo odziv radi tega polnoštevilen, a prebogata žetev nudila tudi zakonodajalcem obilo prilike, da sodelujejo pri zidanju naše srečne bodočnosti.

Iz drž. odd. za zaščito dece, Beograd.

Poštna zveza z zasedenim ozemljem. Dasiravno je preteklo po sklenitvi premirja že skoro leto dni, vendar se poštne razmere med našo državo ter zasedenim ozemljem še do danes niso izboljšale. Pisma čez Svico ter Milan, če pridejo sploh odresatu v roke, rabijo za to pot najmanj par mesecev, ona pa, ki nimajo zaznamka: „Via Milano. Posta estera“, pridejo od sto slučajev morda komaj v enem na oltj. To velja pa le za pisma iz Jugoslavije, kajti ona odposlana iz Nemške Avstrije, Čehoslovaške, Poljske itd. dohajajo navadno hitro in sigurno. Naši begunci in ljudje, ki se nahajajo v Jugoslaviji, so tako popolnoma odrezani od svojih dragih v domovini, tako da tam doli ali pa tu lahko vsi pomrjejo, ne da bi zato tam ali tu sorodniki kaj izvedeli. Ker je zaprtje pošte v navadi le med vojujočimi državami, in ker mi, vsaj da bi vedeli, z Italijo nismo v vojnem stanju, pozivljamo merodajne faktorje, da končno vendar enkrat odpomorejo tem neznosnim razmeram.

Prehod po Italijanih zasedene demarkacijske črte je silno težaven; včasih je treba čakati na tozadevno dovoljenje celih šest tednov ali pa morda še več. Na meji pregledajo človeka do kože ter mu za- plenijo vse pisane in tiskane papirje in knjige; včasih celo dokumente, kakor n. pr. domovnico, krstni list, šolska spričevala itd., kar ima za potniške in izseljenke lahko najneprijetnejše posledice.

== Naročajte „Mir“ ==

Književnost.

Ant. Melik: **Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev**. Prvi del. Izdala v zbirki „Pota in cilji“ Tiskovna zadruga v Ljubljani 1919, tiskal Maks Hrovatin. Cena 10 K, po pošti 80 vin. več.

Tiskovna zadruga je začela izdajati zbirko poljudno znanstvenih spisov „Pota in cilji“. Prvi zvezek je pravkar izšel v jako elegantni in prikupljivi obliki ter podaja Melikovo Zgodovino Srbov, Hrvatov in Slovencev. V njej nam pisatelj riše precej natančno vso našo zgodovino od najstarejših časov pa do konca srednjega veka. Knjigo toplo priporočamo vsemu razumništvu, zlasti učiteljstvu in srednješolskemu dijaštvu, pa tudi vsakemu, ki se zanima za našo preteklost. O srbski in hrvatski zgodovini ne podaja nobeno slovensko delo toliko kot Melikovo. Drugi del knjige, v katerem bo opisana naša zgodovina od srednjega veka pa do današnjih dni, izide okoli novega leta.

Lastnik in izdajatelj: **Gregor Elmspieler**, prošt v Tinjah.

Ogovorni urednik: **Otmar Mihalek**.

Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

MAŁA NAZNANILA.

Duhovnik v pokoju, še pri zdravju in moči, želi priti na izpraznjeno župnijo v Jugoslaviji, ki se sooskrbuje, da bi tam opravljal božjo službo in pomagal tudi v dušni paši. Zahteva se prosto in čedno stanovanje blizu cerkve, vrt in če mogoče tudi drva in nekaj polja. Na visoke gore ne gre. Naslov po ve upravnistvo „Mir“-a v Prevaljah. (Znamka za odgovor).

Fotografski aparat, dobro ohranjen, se prodaja z vsemi potrebščinami v Žvabeku, števil. 22, pošta Pliberk, Koroška.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril v **Velikovcu trgovino** z manufakturnim in špecerijskim blagom ter deželnimi pridelki, vsakovrstnim galanterijskim blagom, pisalnimi potrebščinami itd. Potrudil se bodem, slavno občinstvo v vsakem oziru zadovoljiti s točno in solidno postrežbo. Za obilen obisk se najtopleje priporočam.

I. Rojnik.

INSERATI.

Dijaški dom v Velikovcu.

S prihodnjim šolskim letom, ki se prične 1. oktobra, se bo v Velikovcu odprl dijaški dom, kjer bodo imeli dijaki stanovanje in hrano.

Prosilci naj vložijo svoje prošnje najkajsnje do 22. sept. na vodstvo dijaškega doma, Velikovec. kanonikat. Vsled izredne draginje so se morali mesečni prispevki za letos še nastaviti na 150 K. Ako pa bi stariši te svote ne zmogli, naj priložijo še ubožno spričevalo in izjavo, koliko bi mogli mesečno prispevati. Tudi ubogi lahko prosijo.

Kmetijski gojenci iz velikovškega okraja pa morajo prispevati kolikor mogoče živila in sicer za celo leto: 200 kg krompirja, 100 kg rži, 60 kg pšenice, 8 kg masti, 10 kg fižola, 5 kg jегličev, 50 kg ajde, 70 kg koruze. Vsak naj pripelja živil, kar in kolikor pač more in se mu bo oddana množina primerno vračunala v mesečni prispevek. Zlasti naj bi prispevali vsaj krompir, rž in mast. Živil naj se odda za zdaj polovico, dočim se bo druga polovica tirjala meseca februarja.

Vsak gojenec naj prinese s seboj: 1 plevnico brez (slame), blazinico (polster), 2 odeje, 4 posteljne rjuhe, 5 srajc, 5 spodnjih hlač, 5 parov nogavic, 6 žepnih rut, 4 obrisače, 2 obleki, 2 para čevljev, 2 krožnika, žlico, nož in vilice, 1 skledo za vmivanje. Perilo naj bo posebej zaznamovano. Dečki iz velikovškega okraja morajo pripeljati vsak tudi celo posteljo, tedaj tudi posteljnjak, ki naj bi bil kolikor mogoče majhne oblike, da ne zavzame preveč prostora. Vse naj se pripelja v Velikovec do 26. septembra.

Vodstvo dijaškega doma.

Kdo

še ne dobiva „Mir“-a pa bi ga rad bral? Poiščite jih, naročite in plačajte!

Vzgajališče (Internat) za deklice.

Da ustrezajo pomnoženi potrebi, so šolske sestre v „Narodni šoli“ v Št. Rupertu pri Velikovcu razširile svoj dekliški internat. Sprejmejo se deklice, ki hočejo obiskovati gimnazijo. učiteljske ali meščanske šole v Velikovcu, ljudsko-šolske učenke, ki hočejo obiskovati javno pet-razredno dekliško šolo v „Narodni šoli“, in večje, šoli odrasle deklice, ki želijo obiskovati gospodinjsko šolo v „Narodni šoli“. Na vseh, zgoraj navedenih šolah se začne šolsko leto dne 1. oktobra, na gospodinjski šoli pa 1. novembra t. l. — Na svoji pristavi sprejmejo šolske sestre tudi nekaj dečkov v oskrbo, ki hočejo obiskovati šole v Velikovcu. — Nadaljna pojasnila dajejo šolske sestre v „Narodni šoli“ v Št. Rupertu pri Velikovcu.

Državna gimnazija v Velikovcu.

Naznanilo o šol. letu 1919/20.

Šolsko leto se začne dne 1. oktobra 1919. Otvori se prvi in drugi razred.

V prvi razred se sprejemajo učenci dne 1. oktobra od 10. do 12. ure v ravnateljski pisarni v meščanski šoli. Predloži se krstni list in šolsko izpričevalo. Starost najmanj 10 let, dovršenih do konca leta 1919.

Sprejemni izpit se vrši 1. oktobra ob 14. uri (2. uri pop.) Zahteva se: iz krščanskega nauka toliko znanja, kolikor se ga more pridobiti v prvih štirih letih ljudske šole; iz slovenščine spretnost v čitanju in pisanju, početni nauki iz oblikoslovja, poznavanje pravopisnih pravil, analiza prosto razširjenega stavka; iz računstva izvežbanost v štirih osnovnih računskih vrstah s celimi števili. Izpita iz krščanskega nauka je oproščen, kdor ima v izpričevalu dober ali prav dober red. Pri izpitu se bomo ozirali na prejšnje šolske razmere na Koroškem. Sprejemnina in prispevek za mladinske igre znaša 10 K. Dijaki se naj oglašijo v spremstvu starišev ali njih na mestnikov.

V drugi razred se bodo sprejemali učenci dne 2. oktobra od 10. do 12. ure. Tega dne se bodo tudi vršili izpiti za privatiste, ki žele vstopiti v II. razred. Učenci, ki žele vstopiti v II. razred, naj predlože izpričevalo. Dne 3. oktobra bo slovesna sv. maša v mestni župnijski cerkvi. Dne 4. oktobra pa se prične pouk. Kdor želi biti oproščen šolnine, naj si že sedaj preskrbi premoženjski izkaz, potrjen od občine, davčnega in župnijskega urada.

Vodstvo državne gimnazije
v Velikovcu.

Odvetnik dr. Viktor Sušnik

naznanja, da je otvoril svojo pisarno
v **Pliberku, Guštanjska cesta št. 7.**

VABILO

Posojilnica za Belo in okolico v **ŽELEZNI KAPLI**
uljudno vabi na svoj

OBČNI ZBOR

ki se bo vršil v nedeljo, dne 28. septembra 1919 v
belski občinski hiši ob 11. uri dopoldne.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in odobritev računskega zaključka za leto 1918.

2. Raznoterosti.

Načelstvo.

Rezan in okrogel les

tramove, drva, oglje kupuje vsako množino

„**DRAVA**“

lesna trgovska in industrijska družba z o. z. v Mariboru.

Program

drž. kmetijske šole pri Velikovcu

za zimski tečaj od 5. nov. 1919 do 30. aprila 1920.

1. Splošno.

Zavod ima namen, da izobrazi kmetijske mladeniče, ki so namenjeni za bodoče gospodarje teoretično in praktično v kmetijstvu, v kolikor je potrebno za manjše in srednje posestnike.

Da doseže šola ta namen, je teoretičen poduk združen s praktičnim delom in razkazovanjem v vseh panogah, s katerimi se zavod peča. V to svrhu služi obsežno šolsko gospodarstvo.

2. Sprejemni pogoji.

Za sprejem se zahteva kot najnižja starost 16 let, popolna telesna sposobnost za kmetijska dela in z dobrim uspehom dovršena ljudska šola.

Gojenci se sprejemajo.

a) kot plačujoči gojenci, ki plačujejo za cel tečaj 800 K (osem sto kron) in to za hrano, stanovanje in poduk. Namesto denarja se sprejme en del plačila tudi v živilih, ki se zaračunajo po dnevnih tržni ceni.

b) kot štipendisti, kateri imajo na zavodu popolnoma ali deloma prosta mesta, ker jim plača oskrbo bodisi država, okraj ali korporacija. Število prostih mest, ki jih plača država se bo določilo, ko se predlože vse prošnje.

Prošnje za sprejem je treba predložiti do 15. oktobra t. l. na vodstvo zavoda. Tem prošnjam je priložiti: krstni list ali domovnico, zadnje šolsko spričevalo, zdravniško spričevalo o telesni sposobnosti za kmetijska dela, spričevalo o vedenju in izjavi starišev, oziroma varuha, s katero se zavežejo plačevati stroške šolanja.

Popolnoma ali deloma prosta mesta se oddajo le onim sinovom kmetijskih posestnikov Slovenske Koroške, ki ne zamorejo kriti stroškov šolanja, kar je treba podpreti z dokazili.

Vsi učenci morajo stanovati v zavodu. Pri vstopu morajo seboj prinesiti: 4 srajce, 3 spodnje hlače, 4 pare nogavic, 6 pisanih robcev, 1 glavnik, 1 krtačo za obleko, 1 veliko in 1 malo krtačo za obuvalo, 1 zimsko obleko za delavnik in 1 za praznik, 2 para obuvala. Nadalje: 4 posteljne rjuhe, 2 brisači in 1 ali 2 odeje. Razven tega plača vsak učenec vse za poduk potrebne knjige in zvezke, ki jih preskrbi zavod.

Pranje perila, ki mora biti zaznamovano z začetnimi črkami lastnika, oskrbi šola.

Zimski tečaj začne s 5. novembrom t. l. in konča s koncem aprila prihodnjega leta.

Za počitnice in dopuste veljajo posebna določila.

Vedenje v zavodu in izven zavoda določuje hišni in šolski red, kateremu se mora vsak posvetiti.

Pred koncem tečaja se podvržejo učenci sklepnemu izpitu iz vseh strokovnih predmetov. Obiskovalcem calega tečaja se izročijo spričevala o doseženem uspehu v vseh predmetih in v spretnosti pri praktičnih delih.

Učni predmeti:

a) Splošno izobraževalni: Veronauk, učni jezik (slovenščina), zemljepis, računstvo, geometrija, zemljemerstvo in petje.

b) strokovni: poljedelstvo, živinoreja, živinozdravstvo, sadjarstvo, gozdarstvo, mlekarnstvo, kmetijsko knjigovodstvo, praktične vaje, demonstracije ter poučni izleti.

Vodstvo državne kmetijske šole pri Velikovcu.

Sejm za žrebeta

se vrši

v Velikovcu v sredo, 1. okt.

Mestni občinski urad v Velikovcu,
dne 19. septembra 1919.

Ali ste že naročeni na MLADO JUGOSLAVIJO?

Naroča se pri Okrajnem šolskem komisariatu v Velikovcu in stane celoletna naročnina 6 kron.